Til Miljøministeriet

mim@mim.dk

cc.: pefjh@mim.dk, kknud@mim.dk

4. november 2026

Høringssvar vedrørende lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v. og lov om landbrugsejendomme. (Forbud mod anvendelse af pesticider og spildevandsslam og udbringning af forurenet jord til erhvervsmæssig eller offentlige formål i sårbare grundvandsdannende områder (SGO))

Økologisk Landsforening takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v. og lov om landbrugsejendomme.

Økologisk Landsforening støtter lovforslagets formål om at sikre en langsigtet beskyttelse af drikkevandet gennem et nationalt forbud mod anvendelse af pesticider og spildevandsslam samt udbringning af forurenet jord i sårbare grundvandsdannende områder, SGO.

Økologisk Landsforening lægger særlig vægt på følgende fire forhold:

1. Pesticider, der er godkendt til økologisk jordbrugsproduktion, er undtaget fra pesticidforbuddet i den foreslåede § 24 b, stk. 2, nr. 1, i miljøbeskyttelsesloven. Bestemmelsen anerkender, at økologisk jordbrug er en driftsform, der kan videreføres inden for de nye beskyttelsesområder.
2. Økologiske lodsejere skal have samme adgang til kompensation for værditab som konventionelle lodsejere. Det vil sige kompensationen skal tage udgangspunkt i det faktiske værditab på ejendommen og ikke i den hidtidige driftsform eller anvendelse af pesticider.
3. Økologisk Landsforening ser i øvrigt gerne, at det skrives ind i lovbemærkningerne, at alle berørte lodsejere modtager tilbud om et gratis omlægningsrådgivningsbesøg. Besøget skal afklare mulighederne for at lægge ejendommen eller arealerne om til økologi.
4. Økologisk Landsforening ser også gerne, at kompensationsordningen kan understøtte frivillige ejer- og generationsskifter.

ØKOLOGISK LANDSFORENING

Økologisk Landsforening
Agro Food Park 26 ▪ 8200 Aarhus N
+45 87 32 27 00 ▪ info@okologi.dk

Uddybninger

Økologer skal kompenseres på lige fod med konventionelle lodsejere – ny §64 g

Efter lovforslagets § 1, nr. 7, indsættes en ny § 64 g i miljøbeskyttelsesloven. Bestemmelsen giver miljøministeren mulighed for at fastsætte regler om en kompensationsordning for grundejere og andre rettighedshavere, hvis ejendom er omfattet af forbuddet i § 24 b, stk. 1.

Økologisk Landsforening finder det afgørende, at økologiske og konventionelle lodsejere behandles lige i den kommende kompensationsordning.

Økologiske jordbrugere må ikke stilles ringere med den begrundelse, at deres aktuelle drift allerede sker uden anvendelse af ikke-økologisk godkendte pesticider. Lovens varige rådighedsindskrænkninger kan påvirke jordens handelsværdi, belåningsværdi, finansieringsmuligheder og fremtidige anvendelsesmuligheder, uanset om jorden på tidspunktet for forbuddets ikrafttræden drives økologisk eller konventionelt.

En økologisk landbruger kan ikke være sikker på at kunne sælge jorden til en økolog, hvis jorden skal handles. Og en konventionel landmand kan ikke forventes at ville betale det samme for jorden, hvis der er pålagt en rådighedsbegrænsning på jorden. Værditabet kan derfor også ramme jord, som allerede drives økologisk.

Kompensationen bør på den baggrund tage udgangspunkt i forskellen mellem ejendommens værdi før og efter de nye anvendelsesbegrænsninger. Den bør ikke tage udgangspunkt i, om ejeren aktuelt anvender pesticider, eller om den aktuelle drift allerede opfylder kravene.

Økologisk landsforening anbefaler, at det skrives ind i bemærkningerne til § 64 g, at ved fastsættelse af kriterier for kompensation skal der lægges vægt på det dokumenterede værditab, som følger af de varige rådighedsindskrænkninger. Vurderingen skal ske uafhængigt af ejendommens aktuelle driftsform. Økologisk og konventionelt drevne ejendomme skal således vurderes efter samme principper. Landbrugere, der allerede har omlagt til en driftsform, der beskytter grundvandet må ikke stilles ringere end jordbrugere, der i dag ikke har taget særlige foranstaltninger i brug.

Kompensationsordningen § 64 g, stk. 1 bør kunne understøtte frivillige ejerskifter

Den foreslåede § 64 g, stk. 1, nr. 1, giver mulighed for, at kompensationen enten udbetales samlet eller som en årlig kompensation over en bestemt årrække.

Økologisk Landsforening anbefaler, at kompensationsordningen også udformes, så den kan støtte frivillige ejerskifter og generationsskifter. En lodsejer bør kunne vælge mellem at fortsætte ejerskabet med relevant kompensation eller helt eller delvist at sælge jorden til en aktør, der vil anvende den i overensstemmelse med en varig beskyttelse af grundvandet.

Økologisk Landsforening
Agro Food Park 26 ▪ 8200 Aarhus N
+45 87 32 27 00 ▪ info@okologi.dk

Det er derfor vigtigt, at kompensationen kan udbetales, så den kompenserer sælger for forskellen mellem jordens værdi før og efter rådighedsindskrænkningen, mens køber betaler en pris, der afspejler anvendelsesbegrænsningerne.

Gratis omlægningsrådgivning skal fremgå af lovbemærkningerne

Økologisk Landsforening anbefaler, at det skrives direkte ind i lovbemærkningerne til § 24 b og § 64 g, at alle berørte lodsejere skal tilbydes gratis og uvildig rådgivning i omlægning til økologi. Det vurderes på baggrund af erfaringer med omlægningsrådgivning til økologi, at der skal budgetteres med ca. 15.000 kr. pr. bedrift.

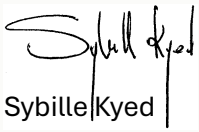
Statslig jordpulje og grønne jordopkøb

Økologisk Landsforening anbefaler, at der i forbindelse med udmøntningen af § 64 g etableres eller anvises finansieringsmuligheder for lokale og almennyttige opkøb af jord i SGO.

Det kan være ved at der etableres en statslig jordpulje der eventuelt i samspil med Den Danske Klimaskovfond, Naturstyrelsen, lokale vandforsyninger eller relevante jordfonde kan medfinansiere strategiske opkøb, hvor det bidrager til varig grundvandsbeskyttelse ved økologisk drift, naturgenopretning eller skovrejsning.

Borgerdrevne og almennyttige jordfællesskaber samt andre aktører med dokumenterede grønne formål bør kunne indgå som erhververe af jorden. Den statslige finansiering skal naturligvis knyttes til tinglyste klare og varige restriktioner, så ordningerne ikke skaber grundlag for spekulation i jordpriser.

Med venlig hilsen

Sybille Kyed

Økologisk Landsforening
Agro Food Park 26 ▪ 8200 Aarhus N
+45 87 32 27 00 ▪ info@okologi.dk